

СЕКЦІЯ 2

Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

діяльності підприємств та банківських установ: економічний, фінансово-інвестиційний, стратегічний: Підручник. – К.: «Хай-Тек Прес», 2009. – 640 с.

Солоненко Іванна

аспірант

Подільський державний аграрно-технічний університет

м. Камянець-Подільський

КАЛЬКУЛЮВАННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА

Актуальність обраної теми зумовлена тим фактом, що питання собівартості продукції птахівництва завжди викликало підвищений інтерес і не лише у керівників агропромислових підприємств і працівників економічних відділів, але і науковців, які неодноразово звертаються до її вивчення з метою знаходження шляхів зниження собівартості, а відтак – підвищення конкурентоспроможності української продукції як на внутрішньому, так і зовнішньому ринках.

Собівартість продукції птахівництва обчислюється на основі даних окремого обліку витрат на утримання дорослого стада і молодняку птиці відповідно до технології їх вирощування в конкретних виробничих умовах. Заздалегідь визначають собівартість продукції дорослого стада птиці, оскільки яйця використовуються цехом інкубації. Потім обчислюється собівартість добового молодняку [1].

За всіма технологічними групами молодняку птиці у першу чергу визначається фактична собівартість приросту, а потім – собівартість живої маси птиці. Пояснюється це тим, що собівартість приросту є складовою частиною собівартості живої маси. При обчисленні собівартості живої маси калькуляційні розрахунки повинні проводитися послідовно, починаючи з молодших технологічних груп птиці.

Собівартість продукції птахівництва визначається шляхом ділення витрат на утримання групи птиці на кількість відповідної продукції. За промисловим і батьківським стадом курей та дорослої птиці калькулюється собівартість 1 тис. шт. яєць. Для цього із загальної суми витрат на утримання дорослого стада птиці виключають собівартість побічної продукції (пух, перо, пташиний послід, биті яйця). Сума, що залишилася, і складає собівартість яєць [2].

Яйця батьківського стада птиці, не придатні для інкубації, оцінюються за собівартістю яєць промислового стада, а за його відсутності – за

реалізаційними цінами.

За молодняком усіх видів птиці обчислюється собівартість живої маси. Для визначення собівартості 1 ц. приросту живої маси необхідно суму витрат на вирощування молодняку, за винятком вартості побічної продукції, поділити на кількість центнерів одержаного приросту живої маси. Яйця, отримані від молодняку птиці, вважаються побічною продукцією і оцінюються за реалізаційними цінами.

Собівартість 1 ц. живої маси молодняку птиці обчислюється аналогічно до собівартості 1 ц. живої маси молодняку великої рогатої худоби.

По цеху інкубації обчислюється собівартість голови ділового молодняку птиці.

Процес інкубації може мати незавершене виробництво. Його визначають так:

$$H = C : T \times K \times D, \quad (1)$$

де H – сума незавершеного виробництва;

C – планова собівартість однієї голови добового молодняку птиці;

T – тривалість інкубації в днях;

K – кількість яєць, що залишилися в інкубаторах на кінець року;

D – фактичний період інкубації закладених яєць в днях.

Розглянемо методику розрахунку незавершеного виробництва на прикладі інкубації яєць на умовному підприємстві. В інкубатор 26 грудня закладено 40000 штук курячих яєць. Тривалість інкубації 21 день. Планова собівартість курчат в добовому віці 0,28 грн. Фактична тривалість інкубації в грудні була 5 днів (31 – 26 = 5). За таких умов собівартість незавершеного виробництва : $0,28/21 \times 40000 \times 5 = 2667$ грн.

Сума витрат, що відноситься на одержану продукцію, дорівнює сумі незавершеного виробництва на початок року плюс витрати за рік мінус вартість незавершеного виробництва на кінець року. Розділивши цю суму на кількість голів, визначають собівартість голови добового молодняку птиці.

Витрати на інкубацію яєць, які закладені після 10 грудня, розглядаються як затрати на незавершене виробництво. Для його оцінки планову собівартість однієї голови добового молодняку птиці слід поділити на тривалість інкубації у днях і одержаний результат помножити на кількість яєць, що залишилися в інкубаторах на кінець року, та фактичний період їх інкубації у днях. У процесі інкубації поряд з основною продукцією (добовим молодняком) одержують побічну продукцію: незапліднені яйця (визначаються після першого міражу); яйця, вилучені з інкубатора після другого міражу і використані на годівлю птиці; м'ясо забитих добових півників, призначених на корм тваринам; інша побічна

СЕКЦІЯ 2

Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

продукція (шкарлупа, задохлики). Вартість побічної продукції за реалізаційними цінами чи цінами її використання віднімається від загальної суми витрат по цеху інкубації, які відносяться на продукцію звітного року [4].

Для визначення суми витрат, віднесених на одержану продукцію інкубації, необхідно до вартості незавершеного виробництва на початок року додати витрати за рік і відняти вартість незавершеного виробництва на кінець року. Розділивши цю суму (без вартості побічної продукції) на кількість голів, визначають собівартість голови ділового добового молодняку птиці.

При одночасній інкубації яєць різних видів птиці обчислення собівартості добових курчат проводиться таким чином. Кількість і вартість яєць, закладених на інкубацію, є прямими витратами, тому їх необхідно прямо відносити на собівартість молодняку кожного виду птиці. Всі інші витрати по цеху інкубації розподіляються на відповідні види добового молодняку птиці за допомогою таких коефіцієнтів: яйце куряче – 1,0; качине – 2,5; гусяче – 5,0 [3].

Таблиця 1

Калькуляція собівартості добового молодняку курей і качок

Показники	Кури	Качки	Разом
Закладено яєць протягом року на інкубацію, шт.	410000	15000	-
Коефіцієнт переведення яєць в умовні яйця	1,0	2,5	-
Кількість умовних яєць, шт.	410000	37500	447500
Фактична собівартість яєць, грн.	58671	4950	63621
Розподіляємо витрати по цеху інкубації, грн.	155800	14250	170050
Оприбуткований добовий молодняк, голів.	384000	13500	-
Загальна сума витрат, грн.	214471	19200	233671
Вартість побічної продукції, грн.	4200	925	5125
Фактична собівартість добового молодняку, грн.	210271	18275	228546
Фактична собівартість однієї голови добового молодняку, грн.	0,55	1,35	-

В умовах жорсткої конкурентної боротьби, яка є однією з найбільш характерних ознак ринкової економіки, досягнення підприємством очікуваних результатів своєї господарської діяльності можливо лише на основі ефективного управління. Економія по одних статтях призводить до зниження собівартості виробництва.

Для математичного спостереження за відхиленнями від норм затрат на виробництво головний бухгалтер, бухгалтера структурних підрозділів господарства одночасно (паралельно) з розрахунком збитку або інших витрат, нанесених господарству, повинні вести спеціальний зошит реєстрації всіх порушень с даними рапортів бригадирів і інших виконавців

цього контролю. Така реєстрація відхилень від норм використання праці, засобів і предметів допомагає робітникам бухгалтерії спостерігати за використанням засобів по ліквідації причин цих відхилень [5].

Дані, накопичені в зошитах будуть допомагати при аналізі роботи кожного структурного підрозділу господарства, сприяти виявленню резервів збільшення продуктивності праці, використання техніки, трудових, матеріальних і фінансових ресурсів господарства.

Список використаних джерел

1. Бухгалтерський облік на с/г підприємствах / за ред. М.Ф. Огійчука – К: Аграрна освіта, 2001. – 212с.
2. Бухгалтерія в сільському господарстві №, 2002. – 32с.
3. Дацій О.І., Кузнецов О.О. Розвиток інновацій у птахівництві // Економіка АПК, 2004, №1 – С.89–93.
4. Огійчук М.Ф. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах : підручник. – К.: Вища освіта, 2003. – 800с.
5. Ярошенко Ф.О. Природні та економічні умови розвитку птахівництва в Україні / Ф.О.Ярошенко // Економіка АПК. – 2003. – № 8. – С. 8–14.

Таранько Христина
студентка
Національний університет «Львівська політехніка».
м. Львів

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Під операційною діяльністю слід розуміти основну діяльність підприємства, яка пов'язана з виробництвом та реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг), що є головною метою створення підприємства і забезпечує основну частку його доходу, а також інші види діяльності, які не підпадають під категорію інвестиційної чи фінансової діяльності [2].

Вивчення літературних джерел дає підставу для обґрунтування висновку про те, що операційну діяльність підприємства доцільно поділяти на основну та іншу операційну. Саме діяльність, яка пов'язана з реалізацією інших оборотних активів, іноземної валюти, з впровадженням досліджень та розробок, з операційною орендою, що відбувається в межах одного операційного циклу, а також операції, які виникають в результаті